

ปัญหาการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ของ โรงเรียนมัธยมแบบประสม

(Problems Concerning the Utilization of Audio-Visual
Aids in Comprehensive Secondary Schools)

โดย

นางสาวประจัญ หัตถ์पाल ค.บ.

001473

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

พ.ศ. ๒๕๑๓

I 16101187-

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มีวิทยานิพนธ์นี้
เป็นส่วนประกอบการศึกษา ตามระเบียบวิธีตามหน้ที่

นาย สุทธิชัย
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย

อาจารย์สวัสดิ์ สุกรโยธิน
วันที่...๖... เดือน...๑๑... พ.ศ. ๒๕๖๓.

บทคัดย่อ

- วิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของโรงเรียนมัธยมแบบประสม"
- ชื่อผู้วิจัย : นางสาวประจัญ ทิทรपाल
- วัตถุประสงค์ : เพื่อค้นหาปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของโรงเรียนในโครงการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนมัธยมแบบประสม
- วิธีการดำเนินงาน : สุ่มแบบแบบสอบถามไปยังโรงเรียนดังกล่าว ๑๓ โรงเรียน รวมประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ๓๒๐ คน นำคำตอบจากการสอบถามมาศึกษาสถิติแบบร้อยละ ฐานนิยม และมีดัชนีเสถียร
- ผลของการวิจัย : สรุปได้ดังนี้
๑. โรงเรียนดังกล่าวมีแผนงานหรือโครงการ สื่อทัศนศึกษาแต่ขาดสถานที่และบุคลากร
  ๒. จำนวนสื่อทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนมีจำนวนน้อยแต่ต้องการสูง
  ๓. ครูเลือกและใช้สื่อทัศนูปกรณ์ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน
  ๔. ครูจะใช้อุปกรณ์ในบางชั่วโมงที่มีอุปกรณ์อยู่พร้อม หรือเมื่อมีเวลาเตรียมอุปกรณ์บ้าง เพียงพอ
  ๕. กิจกรรมที่กล่าวมาผลการใช้ได้แก่การให้เด็กตอบคำถามหรือทำข้อทดสอบ
  ๖. สถานที่ที่ไว้อุปกรณ์การสอนส่วนใหญ่อยู่ในห้องเรียน
  ๗. สื่อทัศนูปกรณ์ประเภทภาพนิ่ง ใช้ประกอบการสอนมากที่สุด
  ๘. อุปสรรคที่ขัดขวางการใช้อุปกรณ์ของครู คือการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้
  ๙. สื่อทัศนูปกรณ์ที่ครูเห็นว่าใช้แล้วได้ผลดี สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขและนำมาเพิ่มเติม คือ ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป และเทปบันทึกเสียง

Abstract

Thesis Title : "Problems Concerning the Utilization of Audio-Visual Aids in Comprehensive Secondary Schools".

Name : Miss Prachan BHATHRAPALA.

The purpose of the study :

To find out the problems of the utilization of Audio-Visual Aids in Comprehensive Secondary Schools.

Method used in Collecting data :

Questionnaires were sent to 13 of this school group, the population answering the questionnaire being 320. The return questionnaires were tabulated and analyzed by Percentage, Mean & Mode.

The major findings were :

1. This school group did have program or audio-visual aids project, but lacked in space and personnel.
2. The quantity of audio-visual aids existing in the school was at the minimum where as the need was high.
3. Teachers were able to select and use audio-visual aids appropriately with subject matter taught.
4. Teachers used audio-visual aids in some hour when the aids were available or when their time for preparation was adequate.
5. Follow-up activity came in the form of student's answer or quiz session.
6. The location was almost always in the class-room.
7. The most frequent used audio-visual aids were still pictures.
8. Obstacles to teacher's using audio-visual aids were the shortage of them; teachers lacked information and experience.
9. The aids approved by teachers as effective, to be improved, adapted and replenished were films, slides, filmstrips and tapes.

กิติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่องปัญหาการใช้สิทธิคนพิการของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากอาจารย์ตรี สุกร โยชิน อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย คร. เรื่อง เจริญชัย อาจารย์สุมน อินทรโมลิต และอาจารย์ทั้งหลายในสำนักงานโครงการ กมส. ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ในการตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความช่วยเหลือจาก อาจารย์จรัส เจริญศรี แห่งวิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ ฯ ที่ได้ให้ความกรุณาในเรื่องการพิมพ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ตลอดจนผู้ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้เป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้ด้วย

ประจัญ พัชรบัวล

สารบัญ

	๒
	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิจกรรมประกาศ	ค
รายการตารางประกอบ	จ
รายการแผนภูมิประกอบ	ช
	
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๕
ก้ำจ้ำกั๊กความ	๑๐
วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	๑๐
ประโยชน์หรือผลที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยครั้งนี้	๑๑
การวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือคล้ายคลึงกัน	๑๒
บทที่ ๒ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๒
การจัดตั้งโรงเรียนมัธยมแบบประสมในประเทศไทย	๑๒
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดโรงเรียนมัธยมแบบประสมแบบที่ ๑	๑๒
รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาการศึกษาโรงเรียน มัธยมแบบประสม	๓๗
โครงการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนมัธยมแบบประสม	๔๒
ความหมายของ โสภทัศน์ศึกษาและ โสภทัศน์อุปกรณ์	๔๔
คุณค่าของ โสภทัศน์อุปกรณ์	๕๐
ประเภทของ โสภทัศน์อุปกรณ์	๕๓
ความมุ่งหมายในการใช้ โสภทัศน์อุปกรณ์	๕๕

บทที่ ๒ (ต่อ)

การบริหารงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน	๒๒
การเตรียมตัวของโรงเรียนเพื่อการสอนตามแนวโสตทัศนศึกษา	๗๖
ความต้องการของครูเกี่ยวกับบริการทางโสตทัศนศึกษา	๘๑

บทที่ ๓	วิธีการดำเนินงานและการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๑
	การศึกษาค้นคว้า	๘๑
	ลักษณะของประชากร	๘๑
	ลักษณะแบบสอบถาม	๘๑
	การทดสอบแบบสอบถาม	๘๒
	การส่งแบบสอบถาม	๘๓
	การตีความผล	๘๓
	การรวบรวมข้อมูล เสนอเป็นตารางและการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๓

บทที่ ๔	ผลของการวิจัย และข้อสรุปผลของการวิจัย	๑๕๔
---------	---	-----

บทที่ ๕	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	๑๖๔
---------	------------------------------------	-----

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจากโรงเรียนในโครงการมัธยม แบบประสม	๕๔
๒	จำนวนแบบสอบถามที่อาจารย์ใหญ่และครู ใส่ศกัทัศน์ศึกษาตอบและไม่ตอบ	๕๕
๓	จำนวนครูชายและครูหญิงที่ตอบแบบสอบถาม	๕๖
๔	วุฒิของครูที่ตอบแบบสอบถาม	๕๗
๕	ระยะเวลาที่เป็นครูของผุ้ตอบแบบสอบถาม	๕๘
๖	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามความรู้หรือประสบการณ์ทาง ใส่ศกัทัศน์ศึกษา	๕๙
๗	การบริหารงาน ใส่ศกัทัศน์ศึกษาของโรงเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่ และครู ใส่ศกัทัศน์ศึกษา	๑๐๐
๘	วิธีที่ทางโรงเรียนจัดหา ใส่ศกัทัศน์อุปกรณ์แต่ละชนิด เข้ามาในโรงเรียน	๑๐๒
๙	การผลิตอุปกรณ์การสอนของครู	๑๐๓
๑๐	วิธีหา ใส่ศกัทัศน์อุปกรณ์เองครุมา เพื่อประกอบการสอน เมื่ออุปกรณ์ชนิดนั้น ๆ โรงเรียนไม่มีให้หรือมีไม่พอ	๑๐๔
๑๑	แหล่งที่ครูได้กาใช้จ่ายมาใช้ในการผลิตอุปกรณ์การสอน	๑๐๕
๑๒	จำนวน ใส่ศกัทัศน์อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนมีอยู่ในครอบครอง รวมทั้งสภาพ ของอุปกรณ์และจำนวนที่ตองการทั้งหมด	๑๐๖
๑๓	ผู้พิจารณาเลือกวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าสู่โรงเรียน	๑๐๘
๑๔	วิธีการเลือกวัสดุอุปกรณ์ของครู ก่อนที่จะนำมาใช้ประกอบการสอน	๑๑๐
๑๕	วิธีพิจารณาเลือกวัสดุอุปกรณ์เพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนในครั้งหนึ่ง ๆ ของครู	๑๑๑
๑๖	การเตรียมตัวของครู ก่อนใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	๑๑๒
๑๗	ความดีในการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของครู	๑๑๓
๑๘	สาเหตุที่ครูของใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนเฉพาะในบางชั่วโมง	๑๑๔
๑๙	สาเหตุที่ครูไม่ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนในชั่วโมงนั้นเลย	๑๑๕

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๐	บุคคลที่ครูจะต้อง ขออนุญาต เพื่อนำวัสดุอุปกรณ์ออกมาใช้	๑๑๖
๒๑	การปฏิบัติของครูในเรื่องการขี้นและการส่งคืนวัสดุอุปกรณ์	๑๑๗
๒๒	เวลาในการขี้นวัสดุอุปกรณ์ของครูในแต่ละครั้ง	๑๑๘
๒๓	ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครู	๑๑๙
๒๔	ปฏิภรียาของนักเรียนที่มีต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของครู	๑๒๐
๒๕	ความรู้สึทงของครูที่มีต่อวัสดุอุปกรณ์นั้น ๆ หลังจากที่ใช้ประกอบการสอนแล้ว	๑๒๑
๒๖	กิจกรรมที่ความผลลการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูหลังจากที่ใช้ประกอบการสอนแล้ว	๑๒๒
๒๗	ผลที่ได้ตามวัตถุประสงค์การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของครูโดยทั่วไป ...	๑๒๓
๒๘	สถานที่ที่ครูใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	๑๒๔
๒๙	ประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่ครู เคยใช้ประกอบการสอนบ่อยครั้ง	๑๒๕
๓๐	ผู้ดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์และ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ทางโศตทัศนศึกษาของ โรงเรียน	๑๒๖
๓๑	สถานที่ที่เก็บวัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ของโรงเรียน	๑๒๗
๓๒	การตรวจตราวัสดุอุปกรณ์เพื่อการบำรุงรักษาและซ่อมแซม	๑๒๘
๓๓	สภาพของห้องที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน	๑๒๙
๓๔	บริการทางโศตทัศนศึกษาที่โรงเรียนมีให้แก่ครูทั่วไป	๑๓๐
๓๕	ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบริการทาง โศตทัศนศึกษาทางโรงเรียนจักให้	๑๓๑
๓๖	ความหมายของ โศตทัศนูปกรณ์ตามความคิดเห็นของครูทั้งหลาย	๑๓๒
๓๗	ความสำคัญของ โศตทัศนูปกรณ์ตามความเห็นของครูทั่วไป	๑๓๓
๓๘	ความนิยมของครูในการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	๑๓๔
๓๙	เหตุผลของครูในการนิยมใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	๑๓๕
๔๐	เหตุผลของครูในการที่ไม่อยากใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	๑๓๖
๔๑	กิจกรรมทาง โศตทัศนศึกษาที่ครูสนใจ โดยได้ทำแล้ว ยังไม่ได้ทำ และคิดว่าจะทำ	๑๓๗

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔๒	รายชื่อโสภณบัณฑิตที่มีความถนัดและชอบใช้มากที่สุด เรียงลำดับความสำคัญจากอันดับที่ ๑ - ๑๐	๑๓๘
๔๓	ความคิดเห็นของครูในการจัดห้อง โสภณบัณฑิต	๑๔๐
๔๔	ความคิดเห็นของครูที่ทำงาน โสภณบัณฑิตศึกษาของโรงเรียน	๑๔๑
๔๕	การนิยมใช้อุปกรณ์การสอนของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่และครู โสภณบัณฑิตศึกษา	๑๔๒
๔๖	อายุของครู อาจารย์ที่นิยมใช้อุปกรณ์การสอนเป็นส่วนมากตามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่และครู โสภณบัณฑิตศึกษา	๑๔๓
๔๗	ประสบการณ์ในการสอนของครูที่นิยมใช้อุปกรณ์การสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่และครู โสภณบัณฑิตศึกษา	๑๔๔
๔๘	วุฒิของครู อาจารย์ที่นิยมใช้อุปกรณ์การสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่และครู โสภณบัณฑิตศึกษา	๑๔๕
๔๙	ความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่และครู โสภณบัณฑิตศึกษาที่มีต่อชั่วโมงสอนของครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงาน โสภณบัณฑิตศึกษา	๑๔๖
๕๐	จำนวนชั่วโมงที่ครู โสภณบัณฑิตศึกษาควรสอนต่อวัน เป็นต้องมีการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่และครู โสภณบัณฑิตศึกษา	๑๔๗
๕๐	สิ่งที่ปัญหาและอุปสรรคขัดขวางการใช้อุปกรณ์การสอนของครู	๑๔๘
๕๒	สาเหตุที่ทำให้โครงการ โสภณบัณฑิตศึกษาของโรงเรียนไม่เกิดผลดี	๑๕๐
๕๓	ความต้องการในการที่จะปรับปรุงงาน โสภณบัณฑิตศึกษาของโรงเรียน	๑๕๑
๕๔	โสภณบัณฑิตที่ครู เห็นว่าใช้แล้วได้ผลดีที่สุดและมีความสำคัญที่จะต้องใช้มีการปรับปรุงแก้ไขและหามาเพิ่มเติมตามลำดับความสำคัญอันดับ ๑ - ๑๐	๑๕๓

รายการแนบประกอบ

	หน้า
กรวยแห่งประสบการณ์	๕๖